

Bemærkninger til lovforslaget

Den 18. maj 1972 fremsatte ministeren for foreningsbekæmpelse forslag til lov om miljøbeskyttelse, se Folketingstidende 1971-72, forhandlingerne, sp. 5989 og 6453 samt tillæg A, sp. 7707. I den skriftlige fremsættelse inddrog ministeren forudsætningsvis en afvejning af hensyn til miljøet over for virksomhedernes økonomiske nytte, men princippet fandt ikke plads i selve lovforslaget, der var fremsat med henblik på en bred diskussion og derfor forudsattes genfremsat i den følgende folketingsamling. Genfremsættelsen skete den 25. januar 1973, se Folketingstidende, forhandlingerne, sp. 2849, 3902, 6826 og 7028, samt tillæg A, sp. 3841, tillæg B, sp. 2195 og 2299, samt tillæg C, sp. 1515.

Lovforslaget fremtrådte ved genfremsættelsen i en ny og i visse henseender væsentlig ændret udgave. Således havde afvejningsprincippet nu fundet udtryk ved en tilføjelse til lovens formålsbestemmelse som et nyt stk. 3, hvori det hed:

»Stk. 3. Ved bedømmelse af omfanget og arten og foranstaltningerne til forebyggelse og imødegåelse af forurening skal der på den ene side lægges vægt på de ydre omgivers beskaffenhed og foreningens virkninger på disse og på den anden side den samfundsmæssige nytte af den virksomhed, der er nævnt i § 2, og omkostningerne ved beskyttelsesforanstaltninger.«

Videre var lovens ankesystem ændret, således at den endelige administrative afgørelseskompetence henlagdes til et uafhængigt miljøankenævn med repræsentation fra erhvervsinteresserne. Derved sikredes princippet om afbalanceringen af miljøbeskyttelseshensyn med hensynet til virksomhedernes driftsøkonomiske interesser, der naturligt måtte indgå som en grundfaktor i erhvervsrepræsentanternes holdninger ved behandlingen af ankesager. Ved ankenævnets sammensætning undlod man derimod at inddrage repræsentation fra natur- og miljøorganisationerne, idet det forudsattes, at den af miljøstyrelsen udpegede del af ankenævnet selv kunne varetage hensynet til natur og miljø.

Af ministerens skriftlige fremsættelse fremgik, at erhvervsorganisationerne, der havde været inddra-

get i forhandlingerne om lovforslaget, havde »påpeget, at det ikke af lovteksten i den oprindelige skikkelse tilstrækkelig tydeligt fremgik, at grundlaget for alle afgørelser af miljømæssige spørgsmål ud fra et realistisk synspunkt må være en samfundsmæssig helhedsvurdering. I overensstemmelse hermed er formålsbestemmelserne ændret på visse punkter, bl.a. er dette synspunkt nu kommet til udtryk gennem den nye regel i § 1, stk. 3.«

Til forståelse af bestemmelsens nærmere indhold anførtes i lovforslagets bemærkninger:

»Man har (...) ikke anset det for muligt i en lovtekst udtømmende at gøre rede for alle de hensyn, som bør indgå i overvejelserne forud for iværksættelse af de enkelte foranstaltninger. Der peges nu i den nye bestemmelse i stk. 3 på, at der skal tages hensyn til de ydre omgivers beskaffenhed og til foreningens virkninger på omgivelserne. Ved bedømmelsen af de enkelte udledningers betydning bør man således tage hensyn til omgivelsernes sårbarhed og den beskyttelsesinteresse, samfundet må knytte til disse omgivelser. Det skal i denne forbindelse understreges, at der ved de ydre omgivers beskaffenhed også tænkes på boligbebyggelse og lignende, hvor også den menneskelige sundhed umiddelbart kan blive berørt af foreningen. Samtidig med, at foranstaltningerne således må nuanceres efter de ydre omgivers beskaffenhed, må det imidlertid præciseres, at foreningens virkninger undertiden kan have en sådan indgribende karakter, at spørgsmålet om omgivelsernes modtagelighed for foreningen ikke bør være afgørende. Der tænkes i denne forbindelse særligt på udledninger af svært nedbrydelige stoffer eller stoffer, som kan få indflydelse f.eks. på de menneskelige arveegenskaber.

Selv om der i forbindelse med lovforslaget lægges op til en kraftig intensivering af foreningsbekæmpelsen, har man været opmærksom på, at foreningsbekæmpelsen, må tage udgangspunkt i det eksisterende samfund. Man har derfor fundet det nødvendigt at pege på, at de foranstaltninger, som i det enkelte tilfælde bør træffes til forebyggelse eller begrænsning af foreningen, må ses på